

BESZTERCZE

Politikai, társadalmi, közmívelődési, közigazgatási és közgazdasági érdekeket képviselő hetilap

Előfizetési árak: Egész évre 8 kor., félévre 4 kor., negyedévre 2 kor.
Egyes számok Stolzenberg Frigyes főtéri könyvkereskedésében kaphatók.
Hirdetéseket elfogad a kiadóhivatal. A hirdetési díjak előre fizetendők.

Megjelenik
minden csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Beszterczen, Alsókölváros 57 sz. a., hova minden
a lap szellemi és anyagi részét illető közlemény és küldemény intézendő. —
Csak bérmentes leveleket fogadunk el. — Kéziratokat nem adunk vissza.

Gazdasági viszonyaink.

(X) Nem lehet feladatunk Európa gazdasági viszonyaiból huzni le a vonatkozásokat hazai viszonyainkra, elég lesz egyszerűen csak hivatkoznunk arra a körülményre, hogy a világforgalom hullámai manapság a legelzártabb vidékeket sem hagyják érintetlen, a németországi ipari és hitelkrízis épen úgy, mint a budapesti és vidéki nehány nagyobb pénzintézet válsága Erdélyre is kiterjesztette hatását. A bizalmat, a vállalkozást, a munkakedvet megsibbasztotta s ez úgy a mezőgazdasági termények, mint az ipar termékeinek értékesítésében kézzel fogható kifejezésre jutott.

Nem is említve a több év óta fennálló építési pangás következtében keresethiányban szenvedő számos iparágat; rámutatunk arra a körülményre, hogy az erdélyi részekben a tengertermés az elmúlt két évben oly silányul ütött ki, hogy a szükségletet Romániából kellett fedezni és csak így juthatott rendes táplálékához a lakosságnak az a nagy része, a melynek a tengeri képezi mindennapi kenyerét. A mezőgazdaság más ágainak, mint állatok és állati termények kivitele, fűrészáru, bor és gyümölcskereskedés csak pótolgatta, de nem fedezte a mezőgazdaság több ágainál beállott deficitet. A szeszgyártást nagyban nyomta a galicziai szeszbehozatal.

Az erdélyi részek zsenge ipara is annyira függ a mezőgazdasági termelés sikerétől, hogy egyetlen év meghiusult termése mélyen megrázza, hát még azon esetben — mint most — a mikor a kedvezőtlen évek egész sorozata apasztotta a nemzeti vagyont.

Gazdasági viszonyaink abnormitását tanúsítja az is, hogy pénzintézeteinknél összetorlódott a tőke, s a csökkenő kamatláb mellett is a spekuláció nem vette igénybe, úgy, hogy a hitelintézeteknek nagy gondot adott a reájuk bízott tőkék haszonhajtó biztos elhelyezése.

A vállalkozási kedvet zsibbasztotta ezen kívül a kiegyezés bizonytalansága. Jó, hogy végre a két állam kormánya közt létrejött a megegyezés, a mit talán a két állam törvényhozó testületei is idővel elfogadnak és így vége szakad a bizonytalan helyzetnek. A kiegyezés mikénti megoldására ezuttal nem terjeszkedünk ki, behatóan fogjuk ismertetni a következő számunkban Széll Kálmán miniszterelnöknek az erre vonatkozó előterjesztését.

Főlemlítjük a szakadatlan tartó szeszinváziót, a melyet szerződő felünk szeszgyárainkra zudít, vagy legalább is meg nem akadályoz és a mely ellen védekezni nem bírunk. Azt hittük, hogy a kontingens pontos és lelkiismeretes megállapítása után ez a verseny ki van zárva; azt hittük, hogy a fogyasztásra rászabott termelés mellett egyik fél sem lehet abban a helyzetben, hogy saját területén kívüli szeszt hozhasson forgalomba, és ha ez mégis lehetséges, ez bizony elég baj és éreztette hátrányát.

Jóleső örömmel konstatálhatjuk, hogy a kormányi intézkedésekben veres fonálként huzódik végig a kereskedelemügyi kormányzat iparpolitikája, a mely a kereskedés, a forgalom és az ipar intenzívebb fejlesztéséből indult ki és a kitűzött célt erősen szem előtt tartva, határozott következetességgel felkarolt minden régebbi és újabb kérdést s azoknak nagy részét igyekszik megoldani, az ország többi érdekeit pedig igyekszik felszínre tartani. A közgazdasági kormányzat tevékenysége reményt és közbizalmat keltett a jövő iránt, a melyet élesztett még a kisipar közvetlen támogatása és ennek sok esetben konstatalható sikere.

Hogy mennyire szívén hordozza a kereskedelemügyi és földmívelésügyi kormányzat az erőlyesen felkarolt gazdasági érdekek támogatását, azt az évről-évre emelkedő költségelőirányzat is tanúsítja.

Könnyen érthető és menthető is az a türelmetlenség, a melylyel az ország a közgazdasági kérdések s ezek közt az iparfejlesztés ügyének megoldását sürgeti. Százados mulasztásokat kellene helyrehoznunk, hogy utolérjük azokat az országokat, a melyeket jobb sorsuk előnkbe helyezett, de mindig megfeledkezünk arról, hogy a gazdasági fejlődésnek is megvannak természetadta fokozatai, a melyen át kell magát küzdenie, és ha nem akarunk iparunkból virágházi növényt teremteni, hanem olyan organizmust, a mely a verseny viharával is megbirkózhasson: a kormánytól jogosan nem kívánhatunk többet, mint azt, hogy a talajt elkészítse, a fejlődés akadályait elhárítsa, a viszonyokat és körülményeket, a melyre hatni tud, a fejlődés feltételei szerint idomitsa és az áldást várja az időtől és az égtől.

Csodák nem történnek. A mely miniszter a helyesnek ismert uton és eszközökkel következetesen halad, megtette mindazt, a mi lehető és jogosan tőle nem kívánható, hogy az alig elültett fának érett gyümölcseivel számoljon be. — Iparpolitikánk irányvonalai csak alig egy fél évtized óta vannak kitűzve, ezeken a nyomokon haladunk és a türelmetlenségre még nem lehet okunk.

A földmívelésügyi kormányzat is tokozott tevékenységet fejt ki, a melynek minden léptenyomon jeleivel találkozunk s látjuk, hogy az érdekeltséget a mezőgazdaság sok elhanyagolt ágának felkarolására buzdítja, segíti s az egész vonalon mozgásra, tevékenységre serkenti a kis és nagy gazdászt.

Az önbizalom és munkásság serkentése volt az is, midőn a kormány a hazai ipar pártolására és így a fejlesztés fokokására a társadalmat felhívta. A mily jól esett látnunk, hogy az ily felhívás kezdetben lelkes visszhangra talált, annál inkább kell sajnálkoznunk, hogy a lelkesedés lassanként, szokásszerűleg, ellankadt. Abban

TÁRCZA

Boldog élet.

Megint a halál utját járom,
Az út oly fárasztó, nehéz, —
Gyötör sorvasztó, lázas álom
S a vége vak sötétbe vész.
Komor, nehéz felleg az égen,
A földön fojtó, szürke köd —
Hát miért kell még nekem élnem,
Mi az, a mi még ide köt??

Az egész világ mit ér nekem,
Ha tölem mindent elrabolt.
A ravatal ragyoghat fényben,
Ugyan mit bánja azt a holt?
Mit ér a napsugár a fának,
Ha ketté vágta gyökerét,
A lomb róla lehull, leszárad
S zivatar hordja szerteszét.

Töven metszett elkorhadó fa,
Már semmi egyéb nem vagyok —
Amért nem tettek koporsóba,
A testem — lelkem is halott.
Akinék nincs vágya, reménye,
Kit nem biztat sem föld, sem ég,
Oh, az, habár örökre élne,
Halottnál mi volna egyéb!?

És mégis úgy mondják, hogy élek,
Mert hiszen dobog a szívem;
A mig el nem roppen a lélek,
Addig nem hal meg senki sem.
Ki eljutott a temetőig,
Itt a földön az ér véget.
... Oh, nekem meg csak ott kezdődik
A valódi boldog élet!

G. Diószeghy Mór.

A híres szakácsnő.

— Egy férj naplójából. —

Irta: Ároktőy F.

(Vége).

A kovács marciális alak volt és tudományos ember. A saját mesteriségét nem értette ugyan, de annál jobban tudott madarászni, muzsikálni és halakat fogdosni. Gondolkodó fej volt. Bujta az újságokat, meg a csiziót. Ő szötte össze, vagy bontotta ki a közép-európai koalíciókat, valamint ő volt, a ki széthordotta a meghívókat és a gyászjelentéseket.

Felesége, a kovácsné, magas, vékony, hegyes nyelvű asszony volt, a süttö kofák markans vonásai-val s ugyanazoknak zengzetes jargonjával a beszédében. Igen szerette a szomszédolást, a perpatvart, meg az italt, mely nemes sajátságai által sokszor igen érzékeny jelenetekre adott alkalmat. Különben tudott mosni, vasalni; kalapokat pucolt s némi önérzettel az egyszál disznóból, két macskából s az előnyös oldaláról ismert férjéből álló család fentartójának hirdette magát. Ezenkívül birtokában volt két visumrepertumnak, egy bábasági diplomának, valamint egy szakácskönyvnek, melynek azonban csak a kemény táblája volt használható állapotban, a leveleit egy szál megemésztette moly, az egér, meg e két nemes lényt egyaránt csalogató — zsir.

Mikor a hozzájuk való költözésem híre beszárnyalta a várost, új ismerőseim uton-utfele felváltva fogdostak el s elhalmoztak jó kívánságaikkal.

— Szerencsés kópé! — mondá az egyik — mi-féle csillagzat alatt született? Még a saját anyja se gondolná jobban, mint az az asszony.

Bámulva néztem rá, nem értettem a dolgot.

No, igen: az az asszony előbb papgazdaasszony, később szakácsnő volt egy másik gourmannál... Ugy tud főzni, mint a parancsolat...

— S aztán?

— Hát nem érti? Ha egy kissé a kedvébe fog járni a felesége, úgy bevezeti a főzés titkaiba, hogy nő... Még a püspök asztalán sem lesznek olyan falatok, mint az önén.

— Csak ki kell jönni vele, mert egy kissé furcsa teremtes... saját kezeivel szokta kidobni a lakóit, ha nem tetszik a fizimiskájuk.

— Nő, mi velünk ki fog jönni. Feleségem olyan, mint egy darab kenyér, én meg annál is lágyabb vagyok. (Allegorikusan így fejeztem ki papucshős voltomat).

Hazamenet örvendezve beszéltem feleségemnek a szerencséről, mely új lakásunkból mosolygott felénk. (Én is mosolyogtam, hogy annál hihetőbb legyen a dolog). S nagyon a lelkére kötöttem, hogy járjon egy kissé kedvébe a jó asszonynak, a ki különös Isten rendeletéből csakis azért volt dupla papgazdasszony, hogy egykoron majd elűzze életem egéről a kozmofellegeket. (Nem tagadom, egy kissé fellengősen beszéltem; de hát mit nem tesz meg az ember a — gyomra miatt!)

És hát feleségem, az áldott lélek — s ki azzal az eltökéléssel követett Boldogasszonyra, hogy mindaddig fog betegeskedni, a mig le nem mondok az otthoni főzés martiromságáról — e biztatásra nemcsak egészséges lett, mint a makk, hanem komoly ígéretet tett, hogy kedvébe járand a jó kovácsnénak s hogy ellessi összes főzési titkait. Mely dolgoknak viszonzásul én egy muffot, egy tollas kalapot, egy aranyórát s igen-igen jó étvágyat helyeztem kilátásba.

(Ez utóbbi csak suffikszum volt s mint ilyenről nagylelkűen lemondott a számító asszonyka.)

Két hétig tartott a kurzus, mialatt a vendéglőből éltünk. (Az az, hogy étkeztünk, mert az „élet“ — életet jelent; mi azonban csak vegetáltunk, mint a kryptogámok). Két hét múlva feleségem lerakta az ekzámént — in praxi, mert a teoriáról lemondtam,

reménykedett a hazai sajtó, hogy e mozgalomba sikerül bizonyos rendszert vinni s eredményre szert tenni.

Ez ugyan nem sikerült, de ismerve a közönség jobbajánál már élő hangulatot, nem kételkedünk, hogy e hazafias buzgalom mindinkább terjeszthető s hazai iparunk támogatására hatékonyan kihasználható lesz.

A magántisztviselőről.

A munkálkodó elemek közül kétségtelenül legkülönösebb a magántisztviselők helyzete.

Az állami hivatalnokok mozgalmat indítanak fizetés javítás és szolgálati pragmatikájuk megváltoztatása céljából s még a legrosszabb esetben is bizonyosan elérik majd helyzetük javítását. A munkások munkaidejüket és bérvizsnyait rendezéseért folytatnak örökös harcokat s bármennyire is idegenkedjenek a munkaadók, némi engedelményeket mégis meg kell adniok. Még tanítóink is, hazánk e lelkes, szerény fiai, helyzetük javításán fáradoznak s nem lehet feltételezni, hogy éppen velük fognak mostohán elbánni.

Amikor mindenki iparkodik a létért való küzdelmét lehetőleg megkönnyíteni, a magántisztviselő megkötözött kézzel kénytelen nézni a többiek viaskodását. A munkaadó vele nem bánik el úgy, mint a munkással. Utóbbinak keze munkájára a munkaadó rá van szorulva és ha a munkások közös elhatározással magasabb bért követelnek és a munka abbahagyásával fenyegetőznek, a munkaadó szívszorogtatva gondol azokra az eshetőségekre, melyek üzemenek félbeszakítása következtében, beállhatnak. Kénytelen-kelletlen alkudozásokba lép a munkásokkal és igyekszik az ellentéteket elsimítani.

A köztisztviselők, tanárok, tanítók és számtalan egyéb szellemi munkások a törvényhozás és a közvélemény pártfogását élvezik. Ha nem is fenyegetnek a munka abbahagyásával, mellettük a méltányossági, a magasabb erkölcsi szempontok hangoztatásával kardoskodik mindenki.

A magántisztviselő nem fenyegethet semmivel. Szolgálat, állása közt és főnöke közte magán-meg egyezés tárgya. A törvény alig avatkozik bele. Felmondási idejét és főnökéhez való általános jogi viszonyát szabja csak meg. Ezeket sem oly határozottsággal, hogy jogai teljesen megóvhatók legyenek. A törvény például nem zárja ki, hogy a főnök a felmondásra vonatkozólag külön — neki tetsző — szerződést ne köthessen hivatalnokával.

Béklyóba veri a magánhivatalnok kezét különösen az a körülmény, hogy e téren rengeteg nagy a túlprodukcio. Egyik távozó magánhivatalnok helyébe a főnök száz más hivatalnokot kaphat — és ez a körülmény rendkívül gátolja a magántisztviselőt, hogy kívánalmaival nyíltan fellépessen.

Ezzel szemben csak egy előnye van a többi alkalmazottal szemben; rendszerint nagyobb a fizetése.

Hogy mennyit kell ezért elszenvednie, önértetét mennyire kell megtagadnia, azt csak az tudja, aki valaha a magántisztviselő keserű kenyerét ette.

Teljesen függvén főnöke szeszélyeitől, azokhoz minden áron alkalmazkodnia kell, ha kenyerét elveszíteni nem akarja. Csak néhány kiváltságos hivatalnok, rendszeren magasabb állásuak, képeznek e tekintetben kivételt.

A magántisztviselő jövője tehát, hacsak valamely nagyobb, nyugdíjintézetet bíró banknak nem alkalmazottja, a legbizonytalanabb. Ma még fényes állás

átengedve azt okosabb s kevesebb étvágyu embereknek, mint a minő magam vagyok.

Az ekzámén három részből állott: első volt — egy tetejezett ragu-leves, libamáj és csirke-aprólékból; második: egy tál duplaporeziós töltött káposzta; harmadik a sütemények királynője — a palacsinta, három forint nominális értékben.

Szép, illatos, csábító volt mindenik: három anynyit is megadtam volna érte, ha valaki kívánta volna.

Szemeimbe kiült a sovárgó lélek s úgy tettem, mint a szenvedélyes kártyás: előbb csak végig gusztaltam, hogy a léleknek is megszerezsem a nemsokára kielégítendő étvágy nemes érzetét. Nagyokat nyeltem — szárazan; ingereltem magam s aztán hozzá fogtam, neki estem...

És hát a drága, illatos ragu-leves kozmás volt, mint a bűn; a káposzta nem volt kozmás, jó is lett volna, csak sok volt benne a só, meg a liszt, mely utóbbi fehér, nyúlós gombócokat képezett, mintha csak valami nagy madár számára preparált lép lett volna; a palacsinta pedig (bocsánat, hogy dehonesztalom e szép nevet!) ezzel ellentétben olyan kompakt tömegű volt, hogy két favágót kellett volna fogadnom a felaprításra, két forint napi díj mellett s még tán más napra is maradt volna belőle egy felvághatatlan tuskó.

Kétségbeesve akartam felugorni az asztal mellől, de nem tudtam; egy cseppintésnyi káposzta a székre hullott, ebbe ültem s ez úgy leragasztott, mintha egy cseber szurok lett volna alattam. Csak nyögtem sirásra hajló nagy elkeseredésben:

— Mit tettél asszony! te asszony!

Azonban az asszony nem volt sehol. A megbolygatott ragu-leves rettenetes illata kiüldözte a kony-

ban van, holnap már alkalmazás híján állást kell keresnie és szerencsének kell tartania, hogy megint kenyérkeresethez juthat, bármily feltételek mellett. A legtöbb esetben hónapokig, sőt évekig is el kell várnia, míg ismét állást kaphat.

Ha megöregszik a magántisztviselő, nincs, aki róla gondoskodnék. Közönséges fizetés alig futja a megélhetésre, megtakarítani pedig nem igen lehet belőle valamit; így aztán egy egész élet megfeszített munkássága után koldusbotra jut, ha állása nem volt oly busásan fizetett, hogy öreg napjaira valamit megtakaríthatott volna.

Ez az állapot tarthatatlan. Elvégre nem lehet közbűös az államra nézve sem, hogy a társadalom hasznos, derék, intelligens és munkás tagjai önhibáikon kívül munka nélkül legyenek kénytelenek tengődni és agg korukban, a helyett, hogy sok évi fáradozásuk gyümölcsét élvezhessék, nyomornak legyenek kitéve.

Miként más alkalmazott megélhetési kérdésébe, úgy a magántisztviselőébe is van az államhatalomnak és a társadalomnak beleszólása. Meg kell szüntetni azt a visszásságot, hogy a főnök és alkalmazott magánhivatalnoka közti szerződés tisztán és feltétlenül olyan magántermészetű legyen, hogy arra a humanizmusnak és a törvénynek semmi befolyása se lehessen. Ellenkezőleg ezt a szolgálati viszonyt törvényhozói uton mielőbb rendezni kell s ha a magánhivatalnokok — kenyerüket féltve — nem léphetnek föl kellő eréllyel, a közvéleménynek kell telkarolnia ügyüket s nem szabad nyugodni addig, míg a mai humánus kornak megfelelő intézkedések a magántisztviselők érdekében meg nem történtek.

Ha a bűnösnek hivatalból védőt rendelünk ki, mennyivel inkább kell a becsületes, dolgos emberek jogos érdekeit államilag megvédeni, ha az illetők méltányos követeléseik nyilvánításában fészélyeztetve vannak?

A „Besztercei Kör“ közgyűlése.

A „Besztercei Kör“ a megelőző évben, épen az egyesület legvitálisabb érdekével kapcsolatosan felmerült okok miatt rendes közgyűlést nem tarthatván, f. év és hó 18 án tartotta meg azt, a tagok nagyobb száma megjelenése és élénk érdeklődése mellett. A közgyűlést, melyen a tisztikar és választmány két évről számolt be, Gróf Bethlen Pál, az egyesület elnöke nyitotta meg és vezette. Megnyitójában reámutatott azon körülményre, mely miatt a közgyűlés a múlt évben egybehívható nem volt s egyszersmind megnyugtató kijelentést tett, melynél fogva biztos reménye van arra nézve, hogy az egyesület anyagi ügyeit ez év folytán sikerülni fog olyképp rendezni, hogy az építkezés és beruházásokkal telmerült adósságtelher fedezése minden nagyobb nehézség nélkül eszközölhető lesz. A közgyűlést általános eljenzések között megnyitván, Sebestyén József, mint titkár-helyettes olvasta fel a választmány jelentését, mely részletes felvilágosítást és tájékoztatást nyújtott az egyesület anyagi és szellemi állapotáról, valamint jövőjéről is. A jelentés következőleg szólt:

Tisztelt közgyűlés!

Ez alkalommal körünk kétévi működéséről teszszük meg kötelességszerű jelentésünket.

A múlt egyesületi évben az alapszabály rendelte közgyűlés nem tartatott meg, mert azon tárgyalások, melyeket alelnökünk az egyesület kölcsöneinek konvertálása tárgyában megkezdett, még folyamatban voltak s kecségetett a reménység, hogy sikerülni fog a kör nehéz anyagi kérdését megoldani; sajnosan jelentjük, hogy a bankokkal folytatott tárgyalások

hába, hol megbántott lelkiismeretének, haragjának egész tengerét zuditotta a kovácsné nyakába.

— Miféle szakácsnő, miféle gazdasszony maga? hangzott be a gátjait tépett düh tremoláján. — Maga nem volt papgazdasszony, nem volt semmi!... Az a leves nem leves, az a káposzta nem káposzta, az a palacsinta nem palacsinta... Miért tett bolondná, ha nem értett hozzá?

— Hát már, hogyne értettem volna? pattogott a hegyes nyelvű kovácsné. — Bizony értettem. Hanem hát az uram... ő az oka!... Ő jól főztem, izletesen, piritosan: elvert, mint a kutyát. Kozmás étel kellett neki; ez volt az ideálja: erre szoktatta rá az anyja... Addig vert, addig szoktatott a maga gusztusára, a mig elfeledtem mindent. Most már nekem sem esik jól semmi, ha nem olyan büzös, hogy a szomszédok bezárjanak ajtót, ablakot, ha kutyolni kezdek. Ezért mered ez a sok tűzfal az udvarunkra... ezért karboloznak úgy, mint kolera idején... Hanem ez, szó, a mi szó: nem is olyan rossz az a kozma. Higye el, lelkem, bolondok az emberek, a kik nem tudják megszokni. Ha megszokja a kedves ura, higye el, soha sem fog áhitozni másra. Csak főzzön így tovább is, meglátja, hogy milyen angyali boldogság lesz maguknál.

Feleségem kipirult arczezal, megvigasztalódva tért vissza, — hogy kapacitáljon.

Hanem hiábavaló volt. Ki volt mondva a szentenczia, hogy elköltözünk.

Ha már kozmás ételt kell ennem, hadd egyem a magunk emberségéből. Minck azt mástól tanulni jó drágán, mikor így semmibe se kerül.

Sel is költöztünk, ott hagyva a hies szakácsnőt...

sikerre nem vezettek, mert úgy a Jelzálog- és Hitel-, mint a Leszámitolóbank is csupán 46.000 koronát voltak hajlandók első helyen történő bekebelezésre rendelkezésünkre bocsátani s azt is csak záloglevelekben s így körünk kamatterhe csak növekedett volna.

A legutóbb tartott választmányi gyűlésen új eszme merült fel e tekintetben, hogy körünk anyagi ügyeinek rendezése, illetve a kölcsön konvertálására az Erdélyi magyar közmívelődési egyesület segítségét vegyük igénybe, mely célból választmányunk Gróf Bethlen Pál elnök, Laitner Elek alelnök és Dr. Csernátoni Gyula választmányi tag személyében bizottságot küldött ki, hogy a kérést az Emke elnökségénél támogassák és a kellő felvilágosítást megadják. Hisszük, hogy eljárásukat siker fogja koronázni.

Nehéz anyagi helyzetünket évi számadásaink bizonyítják, melyekből kitűnik, hogy évi folyó kiadások fedezésére 1600 korona kölcsönt kellett felvenni, a minek oka egyenesen és elvitázhatatlanul abban rejlik, hogy a tagsági díjak rendetlenül folynak be, a megelőző évekről több, mint 2000 korona van hátralékban s a jelen évi is meghaladja jóval az 1000 koronát; sajnos társadalmi jelenség, de az igazságnak teljesen megfelelő, hogy voltak körünknek tagjai, kik daczára a többszöri felszólításnak soha egyetlen fillér tagsági díjat sem fizettek s a közelebbi választmányunk több, mint 500 korona követelést volt kénytelen felhajthatatlanság czimén törölni s azon radikális eszközöz folyámodni, hogy a nem fizetőkkel szemben az alapszabály szigorát alkalmazza s őket tagjainak sorából kizárja.

Sulyosította anyagi helyzetünket azon jól gyűmölcsöző befektetés, melyet a leányiskola kibérelése folytán átalakításokra kellett fordítani s azon körülmény is, hogy 1600 korona a régebbi időből származó petroleumtartozást, mely követelés teljesen jogos volt, ki kellett fizetni. Hozzájárultak végre a világítás- és szellőztetés készülékek előállítására kiadott összegek.

E felvilágosításokat, midőn kötelességszerűleg megtesszük, egyben azt is czéloztuk velük, hogy indokolhassuk azt is, hogy a naponként felhangzó tanjogos kívánalmakat miért nem teljesíthetjük.

De közöltük ezen adatokat azon célból is, hogy az önk áldozatkészségére appellálhassunk, hogy kérhessük meg a t. tagtársakat arra, hogy tagsági díjajukat pontosan igyekezzenek megfizetni, hogy egyesületünk a maga elibe tűzött magasztos célokat megtestesíthesse, mert előttünk közel fekvő példák bizonyítják, hogy a szétvonó erők körülöttünk miként csoportosulnak, egész szerény helyzetben leledző egyének áldozatokat hoznak, hogy az elbők kitűzött célokat elérhessék; nekünk sem szabad hátramaradnunk, a jövő hálája leend jutalmunk.

A mi már az 1901. év számadás tételeit illeti, 14.267 K 25 f. bevétellel szemben 14.267 K 8 f. kiadás mutatkozik s így a pénztármaradvány 17 fillér. Az 1902. évben 12.565 K 35 f. bevétellel szemben 12.334 K 76 f. kiadás mutatkozik, s így a pénztári maradvány 230 K 59 fillér.

Körünk könyvtára 1264 művet 1976 kötettel foglal magában, mely 6000 K értéknek felel meg; a könyvtárt a kör tagjai közül 111-en használták s 3000 kötetnél több volt forgalomban. Sajnos, hogy körünk ezen élő szervét a fentebb vázolt viszonyok miatt gyarapítani nem voltunk képesek, mert a könyvtári díjakból a múlt év folyamán csupán 19 korona gyűlt be.

A kör egyéb munkálkodásáról a következőkben emlékezzünk meg. A szokásos mulatságok az elmúlt két évben is megtartattak s azok a mellett, hogy körünk jövedelmeit gyarapították, egyben arra is alkalmasaknak bizonyultak, hogy a tagok között a társadalmi érintkezést előmozdítsák. Hogy báljaink jól sikerültek, abban nagy érdeme van a rendezőbizottság volt buzgó és népszerű elnökének, Urányi Aladár urnak, kinek hazafias munkálkodását igyekezett is választmányunk a kellő módon honorálni.

Nagy élénkséget és barátságos szellemet létesítettek a kör buzgó háznagya Puskás Ferencz ur által rendezett kugliversenyek is, melyekben körünknek majdnem valamennyi tagja tevékenyen és sikerrel részt vett.

Az elmúlt két év történeti eseményéhez tartozik még, hogy épületünk modern világítással és szellőztető készülékkel lett berendezve.

A kör tagjainak száma: rendes 163, kültag 50. Sajnálattal kell megemlékeznünk arról, hogy Pellion Márton, Hüttinger György és Seridon Gergely, körünknek buzgó tagjai, elhunytak. Béke lengjen poraik felett!

Tisztelt közgyűlés! Jelentésünk végére értünk. Igyekeztünk körünk helyzetéről őszinte képet tárni fel. Kérve kérjük Önöket, hogy körünk előrehaladását minden kitelhető módon támogassák s előmozdítani igyekezzenek, mert e körnek fontos hivatása van e helyen s talán az Önök hazafias buzgalma folytán sikerülni is fog az, hogy hivatását betölthesse.

Kérjük, méltóztassanak jelentésünket tudomásul venni.

A titkári jelentést a közgyűlés tudomásul vevén, olvastattak a pénztár, könyvtár és felszerelések megvizsgálásáról szóló jelentések, melyek mindenike pontos és lelkiismeretes kezelést és így példás rendet konstátált, miért is Csernátoni Jenő pénztárnoknak, Puskás Ferencz háznagynak és Sebestyén József könyvtárnoknak a felmentvény megadtván, lelkiismeretes és pontos kötelességtejesítésükért jegyzőkönyvi köszönet szavaztatott. Ezután a költségvetés állapítatott meg 9765 K szükséglettel és megfelelő fede-

zettel. A tisztikar és a választmány pedig egyhangulag következőleg alakult meg:

Elnök: Gróf Bethlen Pál; alelnök: Laitner Elek; pénztárnok: Csernátóni Jenő; titkár: Ráduly János; háznagy: Konkoly Agoston; könyvtárnok: Sebestyén József; ügyész: Dr. Brecher József. Választmány: 1. Dr. Bodolla Béla, 2. Dr. Csernátóni Gyula, 3. Czvajna József, 4. Eránosz Ferencz, 5. Kendefi Domokos, 6. Kualess Godofréd, 7. Gróf Lázár Árpád, 8. Lesenyi Ferencz, 9. Loew György, 10. Dr. Nussbacher Frigyes, 11. Ribiczey Ádám, 12. Rohrich Süsse, 13. Sadler Frigyes, 14. Dr. Scridon Leo, 15. Szentpéteri János, 16. Takács Károly, 17. Tamás Károly, 18. Tergovits Ede, 19. Török Albert, 20. Urányi Aladár.

Ezzel a tárgysorozat ki levén merítve, elnök a közgyűlést élénk éljenzések között bezárta

KÜLÖNFÉLÉK.

A *nassódi* országgyűlési képviselői állás üresedésbe jött, amennyiben arról összeférhetlenség okán, annak volt képviselője, Dr. Beck Marcell lemondását a ház elnökének bejelentette. Nemsokára ismét megkezdődik a választási mozgalom. Már is több jelöltet emlegetnek a fővárosi lapok. A magunk részünkről óhajtjuk, hogy a nemsokára megejtendő választás minden nagyobb hullámverés nélkül, a közbéke, a megye és kerület érdekeinek megfelelőleg folyjon le.

Hymen. Szabó Lajos helybeli ifju kereskedő, a Daday Árpád-féle czég társtulajdonosa f. január hó 17-én tartotta meg egybekelését Hetei Bakó Erzsébet kisasszonnyal, özv. Daday Árpádné, mint nevelőanya házánál, szűkebb családi körben. Az egyházi áldást a boldog ifju párra Balázs József ev. ref. lelkész adta megható beszéd kíséretében. E helyen is szerencsét és boldogságot kívánunk az ifju párnak.

Helyreigazítás. Lapunk múlt számában, törvényszékünk elnöke jubileumáról hozott közleményünkbe azon téves felfogás csuszott be, mintha a kir. ügyészség a kir. törvényszék felügyelete alá és hatáskörébe tartoznék. Minthogy ezen felfogás szélesebb körben már is gyökeret vert, illetékes helyről vett figyelmeztetés folytán készséggel jelentjük ki, hogy a kir. ügyészségnek, a kir. törvényszéktől függetlenül, teljesen külön jog és hatásköre van, s nem hogy a kir. törvényszéknek volna alárendelve, ellenkezőleg bizonyos mérvben a törvényszék büntügyi osztályával szemben a kir. ügyészség gyakorol külön jog és hatáskört. Ezek alapján azon tény, hogy ügyészségünk mintaszerűen vezetetik, igen természetesen nem tudható be törvényszékünk elnökének érdeméül, a mi, úgy hisszük, saját hatáskörében szerzett érdemeinek értékét a legtávolabbról sem csökkenti. Mi mindenesetre csak örvendeni tudunk annak, ha egy kir. törvényszék, mint a kir. ügyészség külön-külön vezetés alatt is elismerésre méltó buzgalommal mintaszerű magaslatra emelkedett

Előleges értesítés a „Besztercei Kör“ piknik-jéről. A „Besztercei Kör“ igazgatóválasztmányának sikerült megnyernie a „Beszterce-Naszód vármegyei nőegylet“ vezetőségét, hogy a „Besztercei Kör“ javára rendezendő piknik sikere érdekében a nőegylet szűkebb bizottsága közreműködjék. A „Besztercei Kör“ ezáltal abban a szerencsés helyzetben van, hogy jövedelmei fokozása céljából 1903. évi február hó 7-én egy nagyobb szabású pikniket rendezhet. A piknik buffet-jéről a nőegylet kiküldött bizottsága fog gondoskodni és eme bizottság teljes biztosítékot nyújt már jóelőre, hogy a vendégek lehető legmesszebb menő igényei is kielégítést nyerendek és másfelől a nőbizottság értekezletén történt megállapodások szerint biztosítva lesz a közönség arról is, hogy ép úgy, mint az elmúlt évben a nőegylet fényesen sikerült thea-estélyen, eme pikniken sem lesz a publikum a „jótékony cél“ köpenye alatt a czéllal össze nem egyeztethető módon megtaksálva. A cél az, hogy a „Besztercei Kör“ jövedelme, a nagyobb mérvű kiadásokra tekintettel, fokoztassék. Nagyon fontos, nemes és nagy horderejű cél ez a Kör jelen viszonyai között. Ezt a nemes célt a már ismert odaadással, figyelemmel, áldozatkészséggel s az előfordulni szokott apró-cseprő kellemetlenségek türelmével a köző előmozdításában fáradozó nőket oly igen jellemző lelkesedéssel és nőies fölbuzdulással a következő hölgyek szolgálják: Dr. Bodolla Béláné, Brecher Hermanné, Czvajna Józsefné, Eránosz Ferenczné, Dr. German Sándorné, Dr. V. Hajnal Gejzáné, Kallus Lajosné, Nagyidai Kendefi Domokosné, Gróf Lázár Árpádné, Láni Godofrédné, Puskás Ferenczné és Urányi Aladárné. Ezek után szinte fölöslegesnek tartom a t. közönségnek áldozatkészségére appellálni, mert a publikum bizalmára, az áldozatkészség fölébresztésére és ennek gyakorlására minden röpke szónál mélyebb hatást kell, hogy gyakoroljon mindenkire a hölgyrendező fenti csoportja. A táncestély meghívói e héten lesznek szétküldve, tehát oly időben, hogy a piknik előtt a közönség minden irányban jó előre intézkedhetik. A meghívókkal kapcsolatban szükségszerűnek tartom fölemlíteni, hogy a rendezőbizottság különböző okokból protektorokat nem kért föl s mivel piknikről és nem bálról van szó, a nő-bizottság mellett lady-patronessek fölkérését sem látta az intézőség szükség-szerűnek. Mindezek azonban azt a reményt még mindig fentartották a rendezőségben, hogy a Kör lelkes barátai és azok, a kik a „Besztercei Kör“ anyagi helyzetét szívükön viselik, a nélkül, hogy a protektorok sorába való helyezés által erkölcsi kötelezettséggel terheltetnének — saját belátásuk szerint és keblök sugallatát követve — jegyeiket a czéllal arány-

ban álló összeggel fogják megváltani. És még egyet. Azok, a kik a piknikre eljönni szándékoznak — ha netalán a meghívót kézhez nem kapnák — szíveskedjenek a XX. század emberéhez illő módon a bizottság elnökénél meghívót kérni, mert akármily magas fokú figyelem mellett is megtörténhetik, hogy a meghívó nem juthat kézhez. Azért, hogy valaki meghívót nem kapott és e miatt a szándékolt mulatságra el nem ment, csak a XIX. században volt illő haragudni, recte indignálódni.

Uj tanfelügyelői utasítás. Wlassics Gyula kultuszminiszter feladatának tekinti az egész iskolai rendszernek modern szellemben való gyökeres átalakítását. Figyelme elsősorban a népiskolai iskolákra terjed ki, mint igazi népnevelőhöz illik is. A gondnoksági és iskolaszéki utasítások teljes átdolgozása után most — mint értesülünk — a tanfelügyelői utasítás megszerkesztésével foglalkozik s a miniszteriumban megkezdették az erre vonatkozó munkálatokat. A tanfelügyelői utasítások átdolgozása most igen fontos, mert hiszen maga az állás az utóbbi években nemcsak kiszélesedett, de egyszersmind a több újfajta feladattal bővült is. Az új utasítások mindezt figyelembe fogják venni.

Tűs. Folyó hó 15-éről 16-ára virradó éjjel 12 és 1 óra között az alsó külvárosban Müller János házában tűz ütött ki, mely a ház födelét, az istállót csakhamar elemésztette. A szomszéd lakosságnak sikerült a tüzet nemcsak lokalizálni, de eloltani is, úgy hogy mire a tűzoltóság a helyszínére érkezett, már kevés tennivalója volt. A tűz idejében éppen szélesend volt s e szerencsés körülménynek volt tulajdonítható, hogy az nagyobb területre nem csapott át. A károsult házat a megelőző években biztosította ugyan tűz ellen, de a múlt évben esedékessé vált díjnyújtását nem váltotta ki, miért is kártérítésre nem számíthat. Ime a gondatlan takarékoskodás mire vezet. Szolgáljon es eset tanulságul másoknak is!

A besselő halottak. Edisonnak, a világhírű föltalálónak sok minden egyéb jószága között van egy kis ládikója, a melynek tartalma érdekesség dolgában a maga nemében páratlan a világon. A ládikóban egy csomó viaszhenger van. A hány benger, mind, immár sirba dőlt nagy ember eleven szavának itt fogott mása. Ezt a páratlan és kísérteties érdekességű gyűjteményt egy francia tisztelőjének, Gourandnak köszönheti Edison. Ez a Gourand, mikor Edison a fonográfot föltalálta, beutazta egész Európát, mindentelé gyűjtögetve a nagy és híres emberek hangját. A mikor azután ezek közül valamelyik elhalt, a hengert, a melyik szavát fölfogta, elküldte Edisonnak. Edison gyűjteményében a viaszhengerek beszédes serege ott őriz szavát Frigyes császárnak, Gladstonénak, Manning kardinálisnak, Umbertó királynak, Tennyson Alfrédnek, Boulanger generálisnak. Ezek már mind koporsóban fekszenek, ajkuk néma és hideg, de Edison, ha akarja hallani szavait megcsendül, mert az ő elméje az elszálló hangot megfogta és a születése pillanatában megszűnő maradandóvá tette.

A magyar királyság első századaival és Kálmán uralkodásával foglalkozik *Acsády A magyar birodalom története* című művének, most megjelent 5. és 6. füzetében. Mint az előbbi füzetekben, úgy ezekben is a nemzet kialakulásának belső történetére, a szociális és közgazdasági mozzanatokra helyezi a főtlyt. Nincs magyar történelmi mű, melyből olyan élesen kidomboródnék Szent László és Kálmán uralkodói munkájának jelentősége. Gyönyörű fejtegetésekben mutatja ki Acsády, hogy az első királyok bölcs és minden ízében magyar politikája csoportosította a magyarság rétegét a trón köré, egyesültek a magyar államszemében a nép legkülönbözőbb elemei. Örömmel dolgozott az egész nemzet királya oldalán és aránylag nagyon rövid idő alatt óriási haladást tett az anyagi jólét és polgárosodás terén. László már nemcsak nemzeti, hanem messzeszárnyaló birodalmi politikát követett. A kicsiny Magyarországot tengeri államná tette. Politikáját követte Kálmán is. Horvátország a magyar állam alkatrésze lett! És a nagysikerű külpolitika mellett milyen óriási munkát fejtettek ki ezek a dicső királyaink a belső kormányzás terén. Mi mindent észrevett éles szemük és mi mindenre talált orvos-ságot bölcsességük. A pénzveréstől, az országutak építésétől kezdve, a jogélet megszilárdításáig, a kereskedelem fellendítéséig, a katonaság szaporításától, az adóztatás igazságosabbá tételéig minden olyan mozzanatra kiterjedt figyelmük, a mi a nemzet belső és külső megerősítésére befolyhatott. Egészen új távlatok tárulnak fel az előtt, ki Acsádynak munkájából ismeri meg a magyar királyság első századának és Kálmán uralkodásának történetét. Az megtudja, mi az igazi magyar nemzeti politika és az belelát a fejlődő magyar közlélek mélységeibe, az megérti a magyar társadalom, a magyar gazdasági élet alakulását, a papáságnak azt a fontos nemzeti munkáját, melyet a megállapodás, a megszilárdulás ez első idejében végzett. És milyen élvezetesen vezet be Acsády ezekben a mély történelmi igazságokba! Milyen világosan értjük azt az eredményt, a mely kétségtelenül fáradtságos és eredeti kutatások gyümölcse! Hiszszük, hogy a közönség méltányolni fogja ennek a kész történelmi munkának kiválóságait, méltányolni annál inkább, mert ha elolvassa, neki lesz benne a legnagyobb gyönyörűsége.

A gép áldozata. A cséplőgép évenként megszedi a maga adóját a gazdasági munkások köréből. Nem egy derék munkás vesztette már el életét ilyen módon, s nem egy család maradt nyomorban, megfosztva a kenyérkeresőjétől. Így volt ez eddig is, s fájdalom így lesz ezután is. De bár az ilyen szerencsétlenség mindenkor borzalmas, megszünteti a vele járó nyomort és enyhíti a kétségbeesést az Országos

Gazdasági Munkás és Cselédsegélypénztár humanus intézménye, melynek tág tere nyílt az elmúlt nyáron is a jótékonyaság gyakorlására. Ezuttal csak 3 példát hozunk fel, mint jóakaró figyelmeztetést arra vonatkozólag, hogy mily könnyen érheti halálos baleset még a legóvatosabb gazdasági munkást is, s mily jól teszi mindenki, ha ezzel számot vetve, s elkészülve minden eshetőségre, a könnyen beállható szerencsétlenség ellen biztosítja magának az Országos Gazdasági Munkás és Cselédsegélypénztár áldásait.

Pest megyében, Tószeg községben Olsa János gazdasági munkás önhibáján kívül beleesett a cséplőgépbe, a mely egy pillanat alatt összemorzsolta. Koch Jánost a Tolna megyei Gyöngy községben érte hasonló baleset. Kovács Sándor cséplőgéptulajdonosnál volt alkalmazva etető gyanánt, s mikor a dob háta mögött összetorlódott szalmát eligazította, véletlenül belelépett a dobba, a mely úgy összevagdalta, hogy rövid idő múlva meghalt. Kiss István fűtőt a Báro Vay féle tiszalöki uradalomban a gép kereke kapta el, s ez a munkás is életével áldozott e véletlen szerencsétlenségnek. Mind a három ember derék, józan, szorgalmas munkás volt, s mind a háromnak özvegye s kiskoru gyermekei maradtak, teljesen gyámul nélkül. Az Országos Gardasági Munkás és Cselédsegélypénztár mind három özvegynek 400—400 K haláleseti segélyt utalt ki. Ajánljuk mindenkinek figyelmébe e megszívlelendő példákat.

Vetőmagvak. Mauthner Ödön tudósítása. *Vöröshermag.* (Lóheremag.) A lefolyt héten a gazdák részéről, kik főleg legelsőrendű nagyszemű minőség után érdeklődtek, igen élénk volt a kereslet, miért is az ily minőségű lóheremag ára — már a csekély készletek miatt is — egy kissé emelkedett; és pedig 1—2 K-val 50 kilgkért. Franciaország ismét nagyobb mennyiségeket ajánl Németországnak, hol ezen ajánlatokat a magyarországiakkal szemben előnyben részesítik, és pedig azért, mert bár a minősége nem oly jó, mint a magyar lóheréé. *Luczernamag.* Francia és Olaszországból sűrűn érkeznek az ajánlatok. A francia árú minősége alsőrendű, míg az olaszé igen szép, világossárga és nagyszemű, miért is Olaszországnak ez idén nagy luczernamag kivitele van. Békésmegyéből érkezett hírek szerint a lefolyt héten ott néhány nagyobb tételt vettek meg Ausztria számára 60—62 50 K ért 50 Kilgkért. *Takarmányrépamag.* A fogyasztók már nagyon érdeklődnek, minél fogva már nagyobb mennyiségek adattak el. *Biborhere.* Egy nagyobb arankamentes tételt a külföldnek adtak el.

Baltaczim. Az árjegyzés változatlan, de a csekély termés által igazolt magasabb árakat a fogyasztók csak nehezen fizetik meg. *Muhart és Bükköny* ajánlanak, de a tulmagas követelés következtében nem volt érdemleges forgalom — Jegyzések nyersáruért 50 kgkért Budapesten: Vöröshere 62—76 K, Luczerna 55—63 K, Muhar 950—1050 K, Baltaczim 1250—1450 K, Bükköny 7—750 K.

Nagy írók találkozó helye! Bátran így nevezhetjük a Képes Családi Lapok című szépirodalmi képes hetilapot, mert mióta jobb papírosn, szebb képekkel, válogatott tartalommal jelenik meg, azóta igazi élvezet a Képes Családi Lapokat olvasni.

Dicséret illeti az új kiadóigazgatót, Forray Oskárt, ki e lap szép kiállítására sok áldozatot hoz; a lap szerkesztőit Beksics Gusztáyné és Csillag Máté, kik a Képes Családi Lapokat oly magas nivóra emelték, hogy ez a lap igazán nélkülözhetlen ma már minden művelt családnál. Előfizetési ára a Képes Családi Lapoknak fél évre 3 forint, negyedévre 1 frt. 50 kr. Kiadói hivatal Budapest, VI., Ó-utca 12.

Hamis tiskoronások. Bécsben nagymennyiségű hamis tizkoronást hoztak forgalomba ügyes pénzhamisítók, akik bizonyára nemcsak Bécsben választották ki erre a megtiszteltetésre. A bankjegyek halványabak a valódiaknál s ismertető jelük, hogy a Bank szó helyett *Bant* szó került a német szövegbe, a magyar írásról pedig sok helyen lemaradt az ékezet, amit arra az esetre jó lesz megjegyezni, ha esetleg hozzánk is eljutna néhány mutatványszám belőlük.

A „Magyar Közélet“, mely dr. Halmaj Elemér szerkesztésében kéthetenként jelenik meg, január 15-iki számában a következő cikkeket közli: Báró Bánffy Dezső ezuttal folytatván nagy feltűnést keltett cikk-sorozatát, a magyar nemzetiségi politika és a magyar iparról ír. Matlekovits Sándor a kereskedelmi szerződésekről értekezik, Zay Miklós gróf pedig folytatja Lenau értekezését. Nagyon érdekes Perczel Lajosnak, Amerikában élő hazánkfiának levele az amerikai munkálakokról, Lawotta Rezső a klasszikus és romantikus zenéről értekezik, míg Csetényi József a vámtörlet kérdéséről irt tanulmányát fejezi be. Furioso a napi aktualitásokat feszegeti. Gorkji regénye és tartalmas kritikai szemle rekeszti be a mindenképp sikerült füzetet. A szemle szerkesztősége és kiadóhivatala Budapesten V., Kálmán-utca 10. alatt van.

A ssékely körvasút kiépítése valahára a megvalósulás stádiumába lép. A beruházási kölcsönből tudvalevőleg ennek a vasutvonalnak a költségeire is felvétellett a szükséges összeg. Most már nincs egyéb akadály a építés megkezdésének az 1903. évi költségvetés letárgyalásán kívül. Ahogy ez meglesz, azonnal megkezdődik a munkálat. A vonalat Szászrégenből Déda, Toplicza, Csikrákosan keresztül Madfalváig viszik.

Szerkesztői üzenet. Sz. S. Kérjük közleményét a maga egészében beküldeni, mert csak úgy közölhetjük, ha annak teljes tartalmáról és terjedelméről tájékozva lehetünk.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos: Balázs József.

Fogorvos Perl József

American Dentist

január hóban Beszterczére
megérkezik.

Meghívó.

Az „Oradnai Takarékpénztár Részvénytársaság“

folytatólagos alakuló közgyűlését 1903 évi február hó 1-én délután 2 órakor a „Hitelszövetkezet“ helyiségében tartja, melyre a tagok tisztelettel meghívhatnak.

Tárgysorozat:

1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kiküldése.
2. A kir. törvényszéknek 68 számú végzése értelmében az alapszabályok helyesbítése és pótlása.

Oradnán, 1903 évi január hó 12-én.

Az igazgatóság.

Ne vegyen senki
hangszert,

míg

Reményi Mihály

mű-hangszerész

legujabb képes árjegyzékét át
nem olvasta, mely ingyen és bérmentve
küldetik

Budapestről Király-utca 44. sz.

Botschar Tivadar könyvnyomdája

Beszterczen, kórházutca 2 sz.,
ajánlja magát

**mindennemű nyomtatványok
pontos elkészítésére.**

Kiváló gond fordítatik arra, hogy az ár
a munka kivételének teljesen megfeleljen.

A nyomdával összeköttetésben
álló

papirkereskedésben

kaphatók **papírok** minden alak-
ban és tetszésszerű minőségben
valamint más **as irodákban és
iskolákban szükséges eszközök**
legjutányosabb árak mellett.

Sz. 83—903 kj.

Arlejtési hirdetmény.

A vármegyei törvényhatósági bizottság 14.920—902 alisp. sz. határozatával az alsó-borgói körjegyzői iroda kibővítését engedélyezvén, a munkálatok biztosítása végett az árlejtést az alsó-borgói körjegyzői irodában **f. évi február hó 15-én d. e. 9 órakor** megtartandólag ezennel kitűzzük.

A munkálatok kivételének kikiáltási ára 1819 korona 50 fillér.

Az árlejtési óhajtok a kikiáltási árak 10%-át tartoznak a szóbeli árlejtés megkezdése előtt letenni. Zárt írásbeli ajánlattevésnek nincs helye —

A feltételek s a terv a körjegyzői irodában a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Alsó-Borgó, 1903. január hó 19-én.

A község előjárósága.

Borbély Miklós,
körjegyző.

Hogiu László,
fbró.

Rum, Cognac, Silvorum,

likörök, likörkrémek stb. az általam készített vegytisztá esszenciák és kompozíciókkal házilag 1/8 sőt 1/4 részben olcsóbban állíthatók elő, mint készen vett árak. Árjegyzék és használati utasítás ingyen és bérmentve.

Baross Gábor, Budapest, VII., Dohány-u. I. sz.
Esszenciák és kompozíciók gyára.

Van szerencsénk a t. cz. közönség becses tudomására hozni, hogy lapunk részére

hirdetések, előfizetések

felvételnek és elfogadtatnak

Botschar Tivadar

nyomdatulajdonos ur

papirkereskedésében.

Ugyanitt lapunkból egyes számok is kaphatók.

Tisztelettel

A „Besztercse“ kiadóhivatala.

Nincs többé tyúkszem!

Ha tyúkszemétől meg akar menekülni, úgy elegendő egy kísérlet a törvényesen védett és biztosan ható

Denzinger-
féle

„Victória“
tyúkszem-
kenőccsel,

a melylyel a legkeményebb tyúkszemű is lehet meg-
szabadulni

Egy tégely ára 1 K 30 f., 1 K 50 f. beküldésénél
bérmentve. Kapható a feltalálónál:

Denzinger Adám, Ujvidék.

Viszontelárusítók kerestetnek.

Sz. 51—903.

Pályázati hirdetmény.

Besztercze-Naszód vármegye naszódai járásához tartozó Entrádán kisközségben a körjegyzői állás üresedésbe jövén, arra pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, akik ezt az állást el óhajtják nyerni, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 6. §. illetve az 1900. évi XX. t.-cz. 3. §-ában előírt minősítésük, eddigi alkalmaztatásukat és nyelvismeretüket igazoló okmányokkal felszerelt kéréseiket hozzám **folyó évi február hó 7-ig** annál is inkább nyujtsák be, mivel a később beérkezetteket figyelembe venni nem fogom.

A körjegyzőség székhelye Entrádán s hozzátartoznak még Priszlop, Luska és Oláh-Némethi községek.

A körjegyzői állás évi javadalmazása a következő:

1. Körjegyzői fizetés	800 K
2. Irnoktartási átalány	480 K
3. Ellenőri fizetés	240 K
4. Körben utazási átalány	150 K
5. Irodafűtési átalány	104 K
6. Irodai szolgálta tartás	120 K
7. Körlevélhordói átalány	88 K
8. Körjegyzői szállásbér	98 K
9. Irodabér	120 K
10. Anyakönyvvezetővé való kineveztetése esetén évi tiszteletdíj	160 K
11. Magánmunkálatok után a szabályrendeletileg megállapított díjak.	

A választás napját később fogom közhírré tenni.

Naszódon, 1903. évi január hó 7.

A naszódai járás főszolgabírája.

László Zoltán s. k.,
főszolgabíró.

2—3

Jorgo János órák; gyariraktár: Wien III/4 Rennweg Nr. 75/B.

Levelezőlap elegendő, hogy gazdagon illusztrált árjegyzékemet ingyen és bérmentve megkapassa olesó bevásárlás céljából. Az üzleti eljárás szigorúan tisztességes, rászédés teljesen kizárva.

Órajavítási műhely.

Mindenemű zsebórába új rugó behelyezése 40 kr.
Minden vásárolt vagy javított óráért kezességet vállalom.

Kivonat a nagy árjegyzékemből: 7787 sz. legolcsóbb, legjobb strapázóra, nickeltokban, 36 órai járassal frt 2.30
8039 sz. valódi ezüst pánczélláncz, 15 gr. 1.—
7858 sz. ezüst remontoir, dupla fedelű 5.—
7989 sz. ingaóra ütőművel, 2 sullyal, 130 cm. magas 11.50
7929 sz. jó ébresztőóra 1.20
Szíveskedjék nevemre és házszámomra 75/B pontosan figyelni.

Köhögés és rekedtség ellen nincs jobb a
RÉTHY-féle

pemetefű czukorkánál,

de vásárlásánál vigyázzunk
és határozottan **RÉTHY-félét** kérjünk,
mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz ára 60 fillér.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Weiner és Jakobovits áruházában

Budapest, VIII. ker., kerepesi ut 75/b a központi pályaudvar közelében.

Lady Clottalj, sima béleletlen 1 frt 90 kr.
Ugyanaz 2 volánnal vagy szerpentinrel 3.—, 3.50
Orosz bluz hozzá 2.50, 3.—
Legujabb szabású aljak divatos homespun és cibelin kelméből 5.50, 6.50, 8.—, 9.—
Selyemalj elegans kivitelben szerpentin fodorral és volánnal 9.—, 10.—, 12.—
Inglbluzok legfinomabb divatselyemből csikkal és ajour áttöréssel 9.—, 10.—, 12.—, sima taftiselyemből 4.—, 5.—, 6.—, nyers selyemből 2.—, 2.50, 3.—, divatos francia szövetből 2.50, 3.—, 3.50, téli jól mosható flanelből 95 kr. — Vászón és chiffon a legnagyobb választékban 3 ftrtól feljebb.

Téli pongyola divatos flanel, barket vagy eszkimoflanelből 3.—, 3.50, 4.—, 4.50, 5.—.

Barketruha ingbluz vagy orosz szabású bluzzal 2.50, 3.—, 3.50.

Teljes menyasszonyi kelengyék.

Különös figyelmébe ajánljuk a n. é. közönségnek kabát, palétó, gallér- és gyermekköpeny-osztályunkat. Minden egyes darab saját mőhelyünkben személyes felügyeletünk alatt készül a legdivatosabb kelméből és legjobb fazon szerint. Kabát, palétó és gallér 5 ftrtól, gyermekköpeny 2 ftr 50 kr.-tól feljebb.

Dús raktár divatos szövetekben, női és uri fehérneműekben. Megrendeléséknél elegendő a felső és derékbőség és alhossz megjelölése, esetleg jól álló derék beküldése.